

РЕШЕНИЕ

№ 6639

гр. София, 18.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 79 състав, в публично заседание на 16.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Димитров

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **13205** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.
Образувано е по жалба от В. З. Т., ЕГН: [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], ап.1, и Т. Т., ЛНЧ [ЕГН] с адрес [населено място], общ.Н., [улица], ап.165 хотел „Р. П.“, в качеството на законни представители на малолетната Е. В. Т. срещу Заповед ЗСПД/Д-А-П/5039 от 04.11.2025г. на и.д.директор на Дирекция „Социално подпомагане“ - П.. С процесната заповед на основание чл. 10а, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца и чл. 5 ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗСПД, вр. с чл. 10б, ал. 5 и ал. 6 от ЗСПД е отказано отпускане на еднократна месечна помощ за едно дете - еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти клас.
В жалбата се излагат подробни аргументи за незаконосъобразност на обжалвания административен акт и се иска неговата отмяна от съда.
В съдебно заседание жалбоподателите не се явяват и не се представляват, депозирали са писмено становище, в което сочат, че подържат жалбата.
Ответникът - Директор на Дирекция "Социално подпомагане" - П., не изпраща представител. Депозирал е предварително писмено становище, в което се прави искане за отхвърляне на жалбата и потвърждаване на заповедта като правилна и законосъобразна.
Административен съд София-град, III отделение, 79 състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:
От В. З. Т., в качеството на законен представител на Е. В. Т., е подадено Заявление № ЗСПД/Д-А-П/ 5039/13.10.2025г., с което на основание чл. 10а, ал.1 от ЗСПД е поискано отпускане на

еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти клас. В заявлението е посочено, че другия родител на детето Т. Т. е с настоящ адрес [населено място], общ. Н., [улица]. Липсват данни към заявлението да е приложена служебна бележка от съответното училище, от която е видно, че Е. В. Т. е записана като ученик в първи, втори, трети или четвърти клас за учебната 2025/2026г.

По повод заявлението била извършена служебна проверка, от която било установено, че жалбоподателят има постоянен адрес в [населено място] и няма данни за настоящ адрес на територията на страната.

На 16.10.2025г. ДСП-П. е изготвила уведомително писмо, с което на жалбоподателя е указано да предприеме действия по отстраняване на неуредовността, а именно в 14 дневен срок да извърши регистрация на настоящ адрес в съответната община. На 17.10.2025г. писмото е връчено лично на В. Т..

В последствие е издадена е Заповед ЗСПД/Д-А-П/5039 от 04.11.2025г. на и.д.директор на Дирекция „Социално подпомагане“ - П., с която е отказано отпускане на отказано отпускане на еднократна месечна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти клас на основание чл. 10а, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца и чл. 5 ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗСПД. Мотивите за постановяване на оспорената заповед се свеждат до следното: „На осн.чл.5, ал.2 от ППЗСПД нередовни документи, неотстранени нередности в дадения 14 дневен срок; На осн. чл.3, т.3 от ЗСПД-детето не е български гражданин.“

В хода на съдебното производство са представени допълнително писмени доказателства, а именно: регистрационна карта на чужденец с предоставена временна закрила на Т. Т. /майка на детето/, в която е посочен настоящ адрес [населено място], общ. Н., [улица], ап.165; служебна бележка изх.№309/21.11.2023г. в уверение на това, че Е. В. Т. живее с родителите си на адрес [населено място], общ. Н., [улица]; копие от ученическа лична карта на Е. В. Т. от ОУ „Св. Св. К. и М.“ [населено място], общ. Н., в която се сочи, че същата е ученика във втори клас; удостоверение от Столична Община, район С. изх.№РСЦ25-УГ01-2118/02.04.2025г. за съпруга и родствени връзки; копие от лична карта на жалбоподателя от която е видно, че същият е с постоянен адрес в [населено място] и удостоверение за раждане на Е. В. Т..

С оглед установеното от фактическа страна съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежната страна при наличието на правен интерес, поради което същата се явява ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Оспореният индивидуален административен акт е постановен от компетентен административен орган (чл. 10, ал. 4 от ЗСПД) в изискуемата от закона писмена форма. При издаването не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Спорът между страните е правен и се свежда до въпроса налице ли са основания за отпускане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД за детето Е. В. Т. записана във втори клас през учебната 2025г. - 2026г. и налице ли са нередовни или липсващи документи по преписката, който след дадения 14 дневен срок не са отстранени.

Разпоредбата на чл.10а, ал. 1 от ЗСПД предвижда, че „на семействата, чиито деца са записани в първи клас или са записани или продължават обучението си, във втори, трети и четвърти клас на училище, се отпуска еднократна помощ за покриване част от разходите в началото на учебната година, когато децата живеят постоянно в страната и не са настанени за отглеждане извън семейството...“. В законовата разпоредба липсва изискване законния представител на детето да е с настоящ адрес в определено населено място на Р.България, изискването е - детето да живее постоянно в страната. Именно това обстоятелство следва да бъде установено от ДСП-П., а не

наличието на настоящ адрес на заявителя. В тази връзка, изводът на административния орган, че е била налице нередовност в документите свързано с липсата на настоящ адрес на заявителя, което на осн. чл.5, ал.1 от ППЗСПД е указано да се отстрани- е незаконосъобразен. Още повече, че видно от събраните в съдебното производство доказателства, се установява настоящ адрес на другия законен представител на детето. Предвид установената незаконосъобразност на указанието за отстраняване на нередовността, то и посоченото основание за издаване на оспорената заповед по чл.5, ал.2 от ППЗСПД се явява незаконосъобразно.

Следва също така да се посочи, че в нарушение на принципа на служебното начало, визиран в чл. 9, ал. 2 АПК, органът не е събрал относими за правилното решаване на конкретния спор доказателства, довело до издаването на акт при неизяснена фактическа обстановка. В чл. 36, ал. 1 АПК императивно се вменява задължението на административния орган служебно да събира доказателства за изясняване на фактите и обстоятелствата по поставения за разрешаване пред него въпрос. В случая, при обсъждането на релевантните за случая въпроси изобщо не е изследвано законите изисквания- детето да живее постоянно в страната и дали е записано в първи, втори, трети или четвърти клас на съответното училище /доколкото в представената от административния орган преписка, липсват такива доказателства/.

Относно посоченото в заповедта основание -чл.3, т.3 от ЗСПД-детето не е български гражданин, съда взе в предвид следното:

Според чл. 47, ал. 1 от Конституцията на Република България, отглеждането на децата до пълнолетието им се подпомага от държавата. С разпоредбата на чл. 51, ал. 1 е прогласено правото на гражданите на социално подпомагане.

Съгласно чл. 26, ал. 2 от КРБ чужденците, които пребивават в Република България имат всички права по тази Конституция с изключение на правата, за които КРБ и законите изискват българско гражданство.

От своя страна Законът за убежището и бежанците (ЗУБ) определя условията и реда за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република България, както и техните права и задължения, като в чл. 39, ал. 1, т. 4 изрично е предвидено, че чужденците с предоставена временна закрила (каквато е предоставена на майката на Т. Т.) имат право на социално подпомагане.

От друга страна е безспорно установено, че бащата на детето е с българско гражданство.

В чл. 3 от ЗСПД законодателят е установил кръга на лицата, които имат право на семейни помощи за деца, а именно: 1. бременните жени - български граждани; 2. семействата на българските граждани - за децата, които отглеждат в страната; 3. семействата, в които единият от родителите е български гражданин - за децата с българско гражданство, които отглеждат в страната; 4. семействата на роднини, близки или приемни семейства - за децата, настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; 5. бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Конкретният случай не попада в нито една от изброените от ЗСПД хипотези. Въпреки това съдът намира, че семейството на детето Е. В. Т. има право на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от закона. Ограничението, въведено с разпоредбата на чл. 3, т. 3 от ЗСПД, не следва да се прилага и по силата на чл. 27, т. 1 и т. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето (ратифицирана с решение на Великото народно събрание, в сила за страната ни от 03.07.1991г.), защото съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от

вътрешното право на страната, като имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат.

В чл. 27, т. 1 от Конвенцията за правата на детето е предвидено, че държавите - страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, а в т. 3, че държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия, в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ, програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. Безспорно Конвенцията обхваща правото на образование като социално право.

Обжалваният акт противоречи и на разпоредби от правото на ЕС.

Според чл. 13, § 2 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица, държавите членки създават разпоредби за предоставяне на помощи от "Социални грижи" на лицата, ползващи се с временна закрила. Такива разпоредби в българското законодателство се съдържат именно в ЗУБ. Според § 1а от ПЗР на ЗУБ, този закон въвежда разпоредбите на Директива 2001/55/ЕО на Съвета за минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.

Постановяването на отказ за изплащане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД, с аргумент за липса на българско гражданство на детето, противоречи на посочените нормативни актове, като и на целта на закона.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Заповед № ЗСПД/Д-А-П/5039 от 04.11.2025г. на и.д.директор на Дирекция „Социално подпомагане“ - П. следва да бъде отменена, а преписката да бъде върната на административния орган за ново произнасяне по Заявление-декларация № ЗСПД/Д-А-П/ 5039/13.10.2025г., с което на основание чл. 10а от ЗСПД е поискано отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти клас.

На основание чл. 174 от АПК следва да бъде определен срок за издаване на административен акт. При този изход на спора, разноски се следват на жалбоподателя, но такива не се претендират, ето защо съдът не следва да се произнася по въпроса за разноските.

Независимо от гореизложеното, се констатира данни за извършено престъпление от общ характер, а именно по чл.313, ал.3 от НК, ето защо заверено копие от настоящото решение, копие от Заявление-декларация № ЗСПД/Д-А-П/ 5039/13.10.2025г. и копие от справка БДС –Население за В. З. Т.- да се изпратят на компетентната прокуратура- РП-П., за преценка за образуване на досъдебно производство.

Мотивиран от горното, Административен съд – София-град, Трето отделение, 79 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед ЗСПД/Д-А-П/5039 от 04.11.2025г. на и.д.директор на Дирекция „Социално подпомагане“ - П..

ИЗПРАЩА преписката на директора на дирекция "Социално подпомагане" П. за ново произнасяне по Заявление –декларация № ЗСПД/Д-А-П/ 5039/13.10.2025г.

ОПРЕДЕЛЯ, на основание чл. 174 от АПК, 14-дневен срок за издаване на административен акт,

след получаване на настоящото решение.

ДА СЕ ИЗПРАТЯТ на Районна прокуратура-П. заверено копие от настоящото решение, копие от Заявление-декларация № ЗСПД/Д-А-П/ 5039/13.10.2025г. и копие от справка БДС –Население за В. З. Т., с оглед наличните данни за извършено престъпление от общ характер.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца.